

Măntușisire

(...) Piesa „Contrabasul” am scris-o în 1980. În afară de multe alte lucruri, în această piesă este vorba despre viața unui om în cămăruța lui. Scriind-o, m-am putut inspira din propria-mi experiență, atâta cât și eu am trăit cea mai mare parte a vieții, în încăperi tot mai mici, de care îmi este tot mai greu să mă despart. Sper totuși că, într-o zi, să găsesc o cameră atât de mică și care să mă cuprindă atât de tare încât atunci când am s-o părăsesc s-o pot lua cu mine. Într-o astfel de cameră, aș încerca atunci să scriu o piesă cu două personaje, a cărei acțiune să se petreacă, totuși, în mai multe încăperi.

DIRECTOR GENERAL: FĂNUȘ NEAGU
DIRECTOR ARTISTIC: DINU CERNESCU
 Redactor: CLAUDIU CRISTESCU
 Procesare computerizată: ROM-SIS & Co.
 Tipărit la FAST PRINT IPCT s.r.l.

1993

TNB TEATRUL
 NAȚIONAL
 BUCUREȘTI
 Stagionea 1993-1994

CONTRABASUL

de **PATRICK SÜSKIND**
 Traducere și adaptare:
MARICA BELIGAN
 cu **RADU BELIGAN**

Regia: GRIGORE GONȚA
 Scenografia: ION POPESCU UDRIȘTE
 Coloana sonoră: TIMUȘ ALEXANDRESCU
 Profesor de contrabas: GHEORGHE PETROVICI
 Regia tehnică: PAUL TĂNASE
 Sufleur: EMILIA PETRESCU

Ecouri

Acum, în ultima vreme, apropiindu-ne amândoi de momentul, oricum, „critic”, al schimbării „prefixului” din 6 în 7 (cifră simbolică) l-am contemplat pe Beligan cu participare subiectivă și biologic cointeresată, în două performanțe prodigioase ca demonstrație de virtuozitate profesională și rezistență fizică: Salieri din *Amadeus* și, mai strâșnic fiindcă mai recent și de unul singur, în cele mai mult de două ore ale *Contrabasului* (mărturisesc că acum, și cred că e omeneste de înțeles, proba de rezistență fizică m-a interesat și satisfăcut mai mult chiar decât reușita estetică!). Acum exact după 50 de ani, de rândul acesta pe panta crepusculară a vieții, Beligan îmi dă, ca și atunci, un sentiment de secretă măgulire și umană solidaritate, agravat însă de o ineludabilă și crescândă melancolie.

ALEXANDRU PALEOLOGU
(„Caietul Teatrului Național” 1988)

Reântâlnirea cu un actor de talia lui Radu Beligan produce totdeauna o intensă satisfacție. Farmecul, grația, plasticitatea jocului și calitatea spiritului captivează, iar modul său de rostire îi dă totdeauna spectatorului senzația că marele actor i se adresează direct.

VALENTIN SILVESTRU
(„Tribuna României” 1987)

Virtuozitatea este un cuvânt mare, ce nu trebuie demonetizat prin prea frecvența utilizare, dar în cazul de față rostirea lui apare nu numai îndreptățită, ci chiar obligatorie. Argumentele sunt nenumărate. Cel mai însemnat, ni se pare a fi meritul actorului de a construi scenic nu un monolog, nu un recital, ci un spectacol. Un spectacol rotund, solid, tensionat, un spectacol cuprinzând ample, diversificate, uneori contradictorii relații între personaje, chiar dacă acestea lipsesc, în accepțiunea concretă a cuvântului, de pe scenă. Actorul are harul – și știința – de a crea imediat și a menține statornic senzația de dialog angajat nu cu publicul, ci cu fiecare spectator, o relație de comunicare directă, firească, nestânjenită, personală, am spune.

CRISTINA DUMITRESCU
(„Flacăra” 1987)

După opinia noastră, pe scena sălii „Amfiteatru” a Naționalului bucureștean, acest monolog trăiește, este viu, mai ales datorită harului interpretativ și inteligenței artistice cu care Radu Beligan reușește să-și potențeze sensurile, cu o finețe de bijutier... Actorul posedă o știință specială a dozării efectelor, a punctării din interior, a reacțiilor, a trecerilor infinitezimale de la o stare la alta. Expresiv și în momentele de tăcere ale acestui periplu, Radu Beligan își portretizează cu farmec și cu un firesc inconfundabil personajul.

LUDMILA PATLANJOGLU
(„Teatrul” 1987)

Premiera pe scena Teatrului Național: 15 iunie 1987

Critica dramatică despre piesă

O anchetă întreprinsă de Asociația Teatrelor din Republica Federală Germania asupra stagiunii 1984-1985 a relevat că piesa „Contrabasul” de P. Süskind (n. 1949) s-a situat pe primul loc în prețuirea criticii și a publicului. În numai un an, lucrarea a fost pusă în scenă de 22 de teatre și a reunit 522 de reprezentații. De același categoric succes a beneficiat „Contrabasul” și pe scenele din Elveția, Austria, Olanda, Italia, S.U.A., Canada. Iată de ce cotidianul *Berliner Morgenpost* socotește monologul tânărului dramaturg o performanță ieșită din comun și care-l alătură numelor de cea mai largă rezonanță ale teatrului contemporan. Același opinie o împărtășește ziarul *Die Welt*: „În Germania, acest fel de piese care îmbină surâsul cu lacrima a fost rareori apreciat, favorurile publicului îndreptându-se spre alt tip de opere. Este, de aceea, cu atât mai importantă victoria artistică și de popularitate pe care a realizat-o tânărul de numai 34 de ani”. Piesa a înregistrat un consens al opiniei critice. *Frankfurter Rundschau*: „Süskind are de la întâia sa lucrare nu numai vigoare, ci și autocontrolul unui dramaturg exersat...” *Süddeutsche Zeitung*: „În circa o sută de minute solitarul contrabasist din excelența lucrare a lui Süskind își copleșește împovăratul instrument deopotrivă cu admirație, mândrie, dispreț, bațocură: căci contrabasul înseamnă în același timp destin și mijloc de trai, statut social și țap ispășitor al unei soarte simptomatice pentru lumea de azi”. *Münchener-Merkur*: „Contrabasul” lui Süskind are meritul de a ține trează atenția spectatorilor de la început și până la sfârșit și de a constitui o șansă pentru marile talente ale scenei. În prim plan se află eroul și relația sa cu contrabasul, dar dincolo de acest raport descoperim pătrunzătoare incursiuni în existența noastră, în toate contradicțiile ei sugerate cu o mare forță de pătrundere a universului interior și a vieții sociale de astăzi”. *Frankfurter Zeitung*: „Contrabasul” e o admirabilă comedie la care uneori se poate râde chiar cu lacrimi, o comedie cu cele mai năstrușnice asociații de idei și cascade de memorabile vorbe de spirit. Dar dacă ne gândim mai adânc este totuși mai ales avatarul unui însingurat a cărui nefericire e comică și a cărui fericire e atât de derizorie încât nici nu poate fi considerată ca atare”.

Să remarcăm că Patrik Süskind s-a impus pe plan internațional și cu două romane de mare succes: „Parfumul” și „Porumbelul”.

GABRIEL LIICEANU către RADU BELIGAN

Mult stimate Domnule Beligan,
Permiteți-mi să vă ofer un exemplar din „Epistolar”... Vă mulțumesc încă o dată pentru neuitata seară a „Contrabasului”, când m-am întors acasă fericit.
G. Liiceanu

Iar pe volem, următoarea dedicație:
Domnului Radu Beligan, omagiul acestei mărturisiri: când filozofia e cotropită de plictis se convertește în epistole și visează la parfumul unei seri cu Patrick Süskind și Radu Beligan.

G. Liiceanu oct. 1987

Vlad Stănescu (șef regizorat), Ing. Corneliu Ciolac (inginer șef), Ing. Vețuța Gavrilă (șef serviciu energetic), Ing. Ionel Pascu (șef serviciu electronic), Dionisie Dărău (șef producție), Nicolae Ioan (șef tâmplărie), Vasile Mateiaș (șef atelier mecanic), Tudor Vasile (șef atelier croitorie bărbați), Ana Popescu (șef atelier croitorie femei), Constantin Alexandru (șef atelier tapiserie), Teodora Țelea (șef atelier mode-flori), Ilie Preda (șef atelier boiangerie), Ion Zaharacheșcu (șef atelier cizmărie), Gheorghe Mihai (șef atelier pictură), Viorel Pater (șef atelier sculptură-butatorie), Gheorghe Ionescu (șef mașinist), Costin Misbach (șef machiaj), Victoria Voinea (peruci-coafură), Eugenia Radu (broderie), Ion Docan (lumini), Sorin Brehuescu și Daniel Filip (sonorizare)